

Český jazyk – část slohová

1.

Pečlivě si prostuduj, co se dozvíš v encyklopedii o rozrazilu potočním. Co vše k popisu rostliny patří? Popusť pak uzdu své fantazii a zkus vytvořit „encyklopedické heslo“ k některé z následujících rostlin. Vůbec nevadí, že je neznáš, zamysli se nad jejich názvy, třeba ti něco napoví. Svou práci pak můžeš porovnat se skutečností.

- a) *d'áblík bahenní*
- b) *růžkatec ponořený*
- c) *žabník jitrocelový*
- d) *kotvice plovoucí*

Rozrazil potoční (Veronica beccabunga)

ZNAKY: Vytrvalá lysá, asi až 50 cm vysoká, šťavnatá rostlina. Zprvu po zemi se plazící lodyha často v uzlinách kořenuje a potom vystupuje vzhůru, je okrouhlá, hladká; tlusté, lesklé nebo lysé listy jsou řapíkaté, okrouhle vejčité až široce eliptické, tupé, téměř celokrajné nebo slabě vroubkované až zoubkaté. Světle až tmavomodré květy jsou uspořádány v řídkých, šikmo odstávajících hroznech v paždí listů; ty jsou téměř třikrát delší než protilehlý list. Kalich 4četný, v době zralosti více či méně odstálý. Koruna kolovitá, až 7mm v průměru, s velmi krátkou trubkou, 4korunní cípy téměř stejně dlouhé, nejvyšší poněkud větší. Tobolka 2pouzdrá, na vodorovně odstálých stopkách, srdčitá, téměř kulovitá, se slabě křídlatými hranami.

STANOVIŠTĚ: Rozšířen a hojný v potocích, příkopech, prameništích až do předhoří Alp.

ROZŠÍŘENÍ: Téměř celá Evropa.

DOBA KVĚTU: Květen až srpen.

POUŽITÍ: Jsou sbírány mladé stonky a listy; listy i na kvetoucích rostlinách. Po důkladném omytí se používají čerstvé jako salát nebo na obložené chlebičky, případně vařené jako zelenina přimíchána do ostatních bylin ke zmírnění hořké chuti.

2.

Do popisu této rostliny se vloudila chybička - tiskařský šotek zpřeházel věty. Napiš správné pořadí vět. Nezapomeň na nadpis.

- a) Kvete v červnu a červenci.
- b) Vytrvalá, výrazně aromaticky vonící, až 1,5 m vysoká bylina.
- c) Puškvorec obecný je pravděpodobně původní pouze v jižní Číně, již v dávných dobách byl však zavlečen do Indie, odkud se šířil dál.
- d) Květenství husté, palicovité, květy velmi drobné, nenápadné, žlutozelené.
- e) Listy trávovité, asi 2 cm široké, tuhé, na okraji mírně zvlněné.
- f) Roste na březích, v rákosí, příkopech, na bahnitých půdách, má rád stín.
- g) Na území ČR byl dovezen v 16. století, již dříve však rostl v jiných částech Evropy, kam jej zřejmě přivezli Tataři, kteří věřili, že puškvorec čistí vodu a že je indikátorem nezávadnosti vod.

Nadpis: .....

Pořadí vět: 1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 7